

Motion till riksdagen 2020/21:3823

av Johan Forssell m.fl. (M)

med anledning av prop. 2020/21:72 Sveriges tillträde till Europarådets konvention om it-relaterad brottslighet

---

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen snarast bör återkomma till riksdagen med förslag om reglering av husrannsakan på distans och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Budapestkonventionen, Europarådets konvention om it-relaterad brottslighet, syftar till att harmonisera konventionsstaternas nationella lagstiftning gällande it-relaterad brottslighet och att förenkla det internationella samarbetet kring dessa frågor.

Konventionen antogs 2001 och har hittills ratificerats av 65 stater, bland dem de övriga nordiska länderna och flertalet av EU:s medlemsstater. Sverige är bland de få EU-länder som ännu inte har ratificerat konventionen.

Med den snabba teknikutveckling som för mycket positivt med sig följer också en baksida med it-relaterad brottslighet. Att få tillgång till uppgifter om elektronisk kommunikation är ofta en förutsättning för att utreda dessa brott. Eftersom såväl brottsligheten som informationen många gånger är gränsöverskridande är det viktigt med ett välfungerande internationellt samarbete. Sverige bör delta fullt ut i det arbetet och Moderaterna välkomnar därför att Sverige nu till slut kan tillträda konventionen.

Alliansregeringen gav i oktober 2011 en särskild utredare i uppdrag att analysera behovet och lämna förslag på författningsändringar för att Sverige ska kunna tillträda konventionen. Utredningens betänkande överlämnades till regeringen i maj 2013 och remissbehandlades samma år. På en skriftlig fråga från Krister Hammarbergh (M) svarade statsrådet Ygeman i november 2016 att regeringens ambition var att återkomma till riksdagen med en proposition under den då innevarande mandatperioden. Det är

därför anmärkningsvärt att riksdagen först 2021 ges möjlighet att ratificera konventionen.

Husrannsakan/undersökning på distans

Vid sidan av att regeringen i propositionen föreslår att Sverige ska tillträda konventionen och dess tilläggsprotokoll föreslås även ett antal lagändringar som behövs för ett tillträde, exempelvis att den som innehar en elektronisk uppgift ska kunna föreläggas att bevara den, s.k. frysning. Moderaterna har inget att invända mot de lagändringar som föreslås i propositionen, däremot är det en brist att frågan om husrannsakan/undersökning på distans inte klaras ut i propositionen.

Alltmer av den information vi använder lagras i molnet. Det innebär att om det enbart är den information som finns lagrad lokalt som kan undersökas, i till exempel en mobiltelefon som påträffats, riskerar mycket värdefull information gå förlorad. Teoretiskt skulle det vara möjligt att genomföra husrannsakingar på de platser där serverna är placerade. I praktiken är det emellertid komplicerat. Det är exempelvis många gånger svårt att veta var viss information är lagrad. Det faktum att informationen ofta inte är lagrad på svenskt territorium, vilket försvårar detta ytterligare.

Såväl Åklagarmyndigheten som Ekobrottsmyndigheten har i sina remissvar framfört att rättsläget gällande husrannsakan/undersökning på distans är oklart. Med anledning av det kan husrannsakingar på distans i praktiken inte genomföras skyndsamt. Åklagarmyndigheten anför att ”för att möta konventionens krav behövs ett klagörande att en undersökning på distans är tillåten enligt befintliga regler eller en lagändring som möjliggör förfarandet med husrannsakan/undersökning på distans”.

Frågan om husrannsakan/undersökning på distans har behandlats av Beslagsutredningen (SOU 2017:100) som föreslog att frågan borde regleras. Utredningen är remitterad och bereds sedan tre år i Regeringskansliet. Regeringen bör därför skyndsamt återkomma till riksdagen med förslag om reglering av husrannsaking/undersökning på distans.

Johan Forssell (M)

Emma Ahlström Köster (M)

Mikael Damsgaard (M)

Ellen Juntti (M)

Sten Bergheden (M)